

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE

...od nemoci ke zdraví...

2. část

Našim pacientům poskytujeme stále lepší a kvalitnější péči,

řeká ředitel ÚVN plukovník MUDr. ŠTEFAN BRUNCLÍK, MBA

Řekli jsme si, že Ústřední vojenská nemocnice má charakter všeobecné fakultní nemocnice zajišťující komplexní péči i pro civilní pacienty. Má nějaká specifika díky tomu, že je vojenskou nemocnicí?

Ústřední vojenská nemocnice Praha je také výcvikovým, vzdělávacím a odborným léčebným zařízením Armády České republiky. Poskytuje Armádě ČR mimo léčebnou péči i některé speciální služby. Přezkumná komise ÚVN Praha posuzuje zdravotní způsobilost vojáků v činné službě k dalšímu výkonu služby, zdravotní stav a schopnost k vojenské činné službě u žadatelů. Ústřední lékařsko-psychologické oddělení, s jehož primářem jste otiskli rozhovor v předcházejících dvou číslech, provádí psychologické vyšetření vojáků z povolání a uchazečů do AČR. Oddělení nemocí z povolání ÚVN Praha provádí vyšetřování vojáků před výjezdem a po návratu ze zahraničí, prohlídky pracovníků rizikových pracovišť a dále zabezpečuje péči o vojáky AČR během jejich pobytu v zahraničí.

Oddělení hematologie, biochemie a krevní transfúze ÚVN Praha se jako jediné pracoviště v ČR podílí na projektu strategické krevní banky. Tato banka slouží jako zásobárna krve nejen pro vojenské účely, ale i pro krizové situace v zemi. Krev, která má krátkou dobu použití, musí být pro potřeby banky speciálně upravená a hluboko zmrazená tak, že může být skladována i 10 let.

V neposlední řadě se lékaři ÚVN Praha, převážně vysoce erudovaní specialisté, pravidelně účastní vojenských zahraničních misí.

ÚVN Praha zajišťuje i péči o válečné veterány. V únoru 2008 byla dána do provozu léčebna dlouhodobě nemocných pro válečné veterány s kapacitou dvaceti šesti lůžek, která se nachází v nově rekonstruovaném pavilonu C.

ÚVN dnes patří v řadě oblastí ke špičce světové medicíny. V jakých zejména?

ÚVN Praha má vysokou prestiž a tradici jedné z nejlepších nemocnic v České republice. Má pět klinik a dvacet pět odborných oddělení, kde se provádí vysoce specializované výkony a ošetření.

Interní klinika je předním pracovištěm v gastroenterologii a kardiologii.

Chirurgická klinika se specializuje na chirurgii zažívacího traktu, jater a slinivky břišní.

Neurochirurgická klinika je vedoucím pracovištěm v oblasti operací nádorů mozku a cév. Její přednosta profesor Vladimír Beneš má dnes ve svém oboru na kontě nejvíce provedených operačních výkonů na světě. Tento fakt podtrhl již zmíněný multifunkční operační sál s magnetickou rezonancí.

Oční klinika provádí na velmi vysoké úrovni veškeré zevní i nitrooční operace se zvláštním zaměřením na operace katarakty, glaukomu, vitreoretinální a transplantační výkony a na veškerý sortiment laserové léčby.

ORL klinika zajišťuje vyšetření v odborných poradnách - otologické, otoneurologické, rinologické, endokrinochirurgické, onkologickém dispenzáři a disponuje nejmodernější technikou a vybavením v celé republice.

V listopadu roku 2005 byl v ÚVN uveden do provozu robot daVinci, kterým jsou prováděny operace v oblasti urologie, gynekologie a chirurgie. Tým urologického oddělení operuje pomocí robota radikální prostatektomií pro karcinom prostaty. Úspěchy urologického pracoviště ÚVN byly v roce 2006 podtrženy jeho vyhlášením za nejproduktivnější robotické oddělení v ČR.

Oddělení ortopedie poskytuje komplexní léčbu komplikovaných poranění pohybového aparátu, rozsáhlé rekonstrukční ortopedické výkony včetně implantací totálních náhrad kyčelního a kolenního kloubu i kloubu palce na noze. Oddělení se rovněž zabývá sportovní traumatologií včetně rekonstrukč-

ních artroskopických výkonů na ramenním a kolenním kloubu.

Na konci roku 2008 byl na radiologickém oddělení ÚVN Praha instalován počítačový tomograf AQUILION ONE. Tento přístroj je prvním a jediným tomografem, který je schopen monitorovat orgány v pohybu. V době instalace byl v pořadí teprve desátým na světě.

Provoz na tak špičkových zařízeních a takové úrovni jistě není levný. Dostáváte od zdravotních pojišťoven zvýšené platby?

Provedení např. neurochirurgické operace s pomocí magnetické rezonance je vysoce náročný, zdoluhavý a drahý úkon. Cílem této metody je minimalizovat poškození mozku o více než 30 %. Ale především dokáže zachránit člověka, a nejen to, dokáže ho mnohdy vrátit k naprosto běžnému životu. Z hlediska ekonomiky by bylo potřeba brát to tak, že špičkovou diagnostikou a mimořádným výkonem ušetříme zdravotním pojišťovnám obrovské prostředky, které by jinak musely být vynaloženy na opakované neurochirurgické výkony, pacientovo další léčení a dlouhodobou péči. Tady se ukazuje relativita ceny tak zvaně drahého výkonu. Ovšem tuto skutečnost zdravotní pojišťovny nezohledňují.

Zajímaly by mě i některé statistické údaje: kolik má ÚVN lůžek, kolik ošetří za rok hospitalizovaných a ambulantních pacientů, kolik lékařů a zdravotního personálu zaměstnává...?

V současné době máme 684 lůžek a 1 700 zaměstnanců, z toho 340 lékařů. Ti ročně ošetří průměrně 900 tisíc ambulantních pacientů a 22 tisíc hospitalizovaných pacientů.

V příštím roce bude ÚVN obhajovat udělenou mezinárodní akreditaci JCI, což je jistě mimořádně náročná záležitost. Proč vždy po třech letech tyto reakreditační probíhají? Připravujete se na obhajobu už dnes?

Předání certifikátu JCI

Mezinárodní akreditaci JCI (Joint Commission International) Ústřední vojenská nemocnice dostala v roce 2004. Tento významný mezinárodní certifikát kvality ÚVN získala jako vůbec první nemocnice v České republice i v celém regionu střední a východní Evropy. Statut mezinárodní akreditované nemocnice však organizace JCI neuděluje navždy. Každé certifikované zdravotnické zařízení svůj statut akreditovaného pracoviště musí jednou za tři roky obhájit. Přijede mezinárodní komise, a pokud zjistí, že úroveň péče z hlediska kvality a bezpečnosti pacienta klesla nebo objeví závažné nedostatky v plnění mezinárodních standardů, certifikát odebere. ÚVN však mezinárodní akreditaci koncem roku 2007 již jednou obhájila. Je nutno říci, že reakreditace byla ještě mnohem náročnější, než příprava samotného udělení akreditace v roce 2004. Inspektoři důsledně monitorovali, jak plníme mezinárodní standardy, kterých je více než tři sta (z toho celá řada zcela nových) a týkají se bez výjimky všech oblastí života nemocnice. Tyto akreditační standardy stanovují úroveň péče o pacienty od jejich příjmu do nemocnice až po propuštění, dostupnost péče a její kontinuitu, komunikaci s pacienty a jejich příbuznými včetně vedení zdravotnické dokumentace. Sleduje se také dodržování práv pacientů, jejich bezpečnost, nakládání s léčivými, zvládání krizových situací a mnoho dalších aspektů. Velký důraz JCI klade rovněž na oblasti týkající se provozu celé nemocnice, průběžné doškolování zdravotnického personálu a řízení jeho kvalifikace, řízení a ochranu informací, prevenci nemocničních infekcí a jmenovat bych mohl takřka do nekonečna. I z těchto důvodů pečlivě sledujeme všechno nové, co se ve světě ve zdravotnictví děje. Máme také zavedeny kontrolní systémy, aby nemohly nastat zdánlivě banální chyby, jako například záměna léčiv pacientům nebo chybné vymezení chirurgického pole. K udržení akreditace musíme jednotlivé standardy plnit alespoň na 95 %. Pozveme proto už

někdy v září letošního roku jakousi kontrolní komisi, aby předběžně vytypovala, kde bychom mohli mít rezervy a také nám řekla, co všechno musíme za nadcházející rok udělat, abychom obhajobou úspěšně prošli, protože je to stále složitější a nových standardů stále přibývá.

Myslím, že se nám v ÚVN daří poskytovat pacientům čím dál tím lepší a kvalitnější péči. Oceňujeme zejména podporu resortu obrany, kterou jsou některé naše výsledky podmíněny. Mám na mysli zejména špičkové technické

lékařské vybavení. Získání mezinárodní akreditace rozhodně není zadarmo. Znamená to investovat velké finanční prostředky jak do modernizace přístrojového vybavení nemocnice, tak do celého technického zázemí, logistiky a podobně.

Ale za získáním mezinárodní akreditace kromě finančních prostředků stojí především obrovské úsilí všech zaměstnanců ÚVN, bez nichž bychom nikdy ničeho nedosáhli. Naši lékaři, sestry i ostatní personál dělají s entuziasmem opravdu hodně nad rámec tzv. standardní péče a povinností.

Když je získání mezinárodní akreditace tak náročné, proč se nespokojíte s národními akreditacemi v jednotlivých oborech? Nebo za tím stojí vyšší platby od zdravotních pojišťoven?

Získání mezinárodní akreditace není pro Ústřední vojenskou nemocnici samoúčelné, ale je výrazem kvality naší péče o zdraví a prospěch pacienta a dává nám mezinárodní kredit. Systém úhrad českých zdravotních pojišťoven však, bohužel, získání takového významného certifikátu žádným způsobem nezohledňuje a žádné výhody nebo bonifikace od nich nedostáváme. Nemocnice, ať jsou dobré nebo špatné, jsou posuzovány stejně. A to není v pořádku. Věřím, že se to časem změní.

České nemocnice se potýkají s nedostatkem středního zdravotního personálu, zejména sester. Máte také takové problémy, nebo se vám vyhnuly?

Nedostatek zdravotních sester pocítujeme i u nás. Obecně se uvádí jejich fluktuace okolo 30 %, přecházejí mezi jednotlivými nemocnicemi, odcházejí do zahraničí nebo se této práci přestanou věnovat úplně. Kvůli nedostatku sester se někdy dostáváme do absurdní situace, kdy musíme na čas zavřít stanici, která sice má vynikající lékaře a skvělý management, ale aktuálně nemá dostatek sester, které by se staraly o pacienty. Je to začarovaný kruh: sester

je málo, proto mají hodně služeb a jsou na doraz vyčerpány, a proto odcházejí. Já si práce sester nesmírně vážím, je to časově i fyzicky náročná dílna, kterou od určité hranice ani není možné zaplatit.

V areálu Ústřední vojenské nemocnice působí i nestátní zdravotnická zařízení, například KLINLAB nebo velká alergologická ambulance. Berete je jako doplnění spektra zdravotnických služeb ÚVN, nebo je to pouze čistě ekonomické využití volných prostor motivované příjmem z nájmu?

Je to kombinace obou důvodů. Alergologie je příkladem doplnění palety našich služeb, dlouho zde pacientům nebyla v takovém rozsahu k dispozici, dnes poskytují služby na vysoké úrovni a dá se říci, že ji bereme do „rodiny“. Nestátních zdravotnických provozů je tu několik a já jsem rád, že zde jsou a doplňují naši nabídku. Pro pacienty to v mnoha případech znamená, že nemusí cestovat po Praze, ale najdou potřebné lékařské odbornosti pohromadě v areálu ÚVN.

ÚVN má dnes již více než sedmdesátiletou historii a tradici. Jistě s touto skutečností pracujete, jaké akce a připomenutí již proběhly a jaké v nejbližším období chystáte?

V rámci oslav 70. výročí vzniku Ústřední vojenské nemocnice Praha vyšla kniha „Příběh nemocnice“, jejíž slavnostní křest provedl Václav Havel. 30. září loňského roku, tedy na den přesně sedmdesát let od založení tehdy Masarykovy vojenské nemocnice, jsme v moderním ústředním atriu otevřeli výstavu „70 let ÚVN Praha“. Na jednotlivých panelech a ve vitrínách byly vystaveny některé dokumenty a artefakty připomínající uplynulá desetiletí historie nemocnice, dočasně zde parkovala i historická sanitka, dnes vzácný autoveterán. Výstava se setkala se značným zájmem veřejnosti.

Letos na podzim proběhnou oslavy 50. výročí vzniku Neurochirurgické kliniky, která byla vůbec první klinikou založenou v Ústřední vojenské nemocnici, a to doc. MUDr. Zdeňkem Kuncem. Neurochirurgická klinika se stala špičkovým pracovištěm nejen v České republice, ale měla a stále má vysoký kredit i v zahraničí. Nové možnosti se otevřely po roce 1989, kdy se aktivity a stáže našich lékařů ve světě rozšířily. V posledních letech se na Neurologické klinice ÚVN pod vedením jejího přednosty plukovníka prof. MUDr. Vladimíra Beneše, DrSc., pořádají Evropské neurologické kurzy. Mezinárodní aktivity dokládají vysokou odbornou úroveň tohoto pracoviště srovnatelnou se všemi vyspělými státy v celém světě.

Jiří Hruška